

Nr 98.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt f. d. extra läraren vid navigationsskolan i Stockholm, f. d. kommandörkaptenen av andra graden i flottan J. E. Wilcke; given Stockholms slott den 25 februari 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

G. Malm.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1921.

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Malm, anförde:

I en till Kungl. Maj:t ställd, till kommerskollegium ingiven och av kollegium med eget yttrande av den 3 februari 1921 överlämnad skrift har f. d. kommandörkaptenen av andra graden i flottan Johan Erik Wilcke — som den 23 september 1910 erhållit avsked från sin befattning vid flottans officerskår och som från flottans pensionskassa uppbär

en årlig pension och fyllnadspension av sammanlagt 2,720 kronor — anhållit att på grund av sin långa tjänstetid såsom extra lärare i matematik vid navigationsskolan i Stockholm i dylik egenskap komma i åtnjutande av någon pension.

Vid ansökningen finnas fogade dels åldersbevis, därav inhämtas, att Wilcke är född den 11 mars 1855, dels ett av legitimerade läkaren A. Ljung den 20 november 1920 utfärdat intyg av innehåll att Wilcke på grund av nervsjukdom vore oförmögen till allt arbete, dels ock ett av föreståndaren för ovannämnda navigationsskola avgivet intyg, varav framgår, att Wilcke enligt av marinförvaltningen meddelade förordnanden under tiden från och med den 1 november 1897 till och med vårterminen år 1919 tjänstgjort såsom extra lärare i matematik vid samma navigationsskolas maskinistavdelning samt att Wilcke, som till följd av sjukdom åtnjutit tjänstledighet under läsåret 1919—1920, på egen begäran erhållit entledigande från ifrågavarande lärarbefattning med utgången av vårterminen sistnämnda år.

Kommerskollegium.

I sitt ovannämnda yttrande har kommerskollegium för egen del anfört, att kollegium funne skäl tala för, att sökanden på grund av den långa tjänstetiden vid navigationsskolan, utöver honom från flottans pensionskassa tillkommande pension, från och med den 1 januari 1921 finge komma i åtnjutande av någon tilläggs pension till belopp, som i förhållande till tjänstetidens längd och uppbyret arvode kunde anses skäligt. Kollegium har därför hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärd för beredande av dylik pension åt Wilcke.

På grund av remiss har statskontoret den 14 innevarande februari i ärendet avgivit utlåtande, däri anförts följande:

Statskontoret.

»Det synes statskontoret billigt, att sökanden erhåller någon pension på grund av hans långa tjänstetid såsom extra lärare vid navigationsskolan i Stockholm. Då emellertid sökanden är i åtnjutande av pension till årligt belopp av 2,720 kronor såsom f. d. officer vid flottan, torde pensionen för extra lärarbefattningen icke böra bestämmas till högre belopp än det, som med hänsyn tagen till militärpensionen skulle hava tillkommit sökanden, därest hans lärartjänst varit förenad med pensionsrätt enligt den civila pensionslagen. Då sökandens avlöning såsom extra lärare utgjorde 3,960 kronor, skulle med tillämpning av pensionslagens bestämmelser pensionsunderlaget för honom hava utgjort $\frac{2}{3}$ av nämnda belopp eller alltså 2,640 kronor; och då sökanden såsom lärare innehade 22 tjänstår, skulle pensionen hava avkortats och uppgått till $\frac{22}{35}$ av sistnämnda belopp, det vill säga i runt tal 1,650 kronor; men med hänsyn till militärpensionen skulle endast $\frac{1}{3}$ därav hava fått åtnjutas. På grund härav synes det skäligt, att en pension till avrundat belopp av 500 kronor årligen må sökanden beredas. Med erinran att riksdagen år 1911 under

liknande förhållanden beviljat pension åt överläraren vid tekniska skolan i Stockholm, f. d. professorn Arborelius hemställer statskontoret, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva, att sökanden må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigats från anställningen vid navigationsskolan i Stockholm, under sin återstående livstid uppbära pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 500 kronor för år räknat.»

Wilkes långvariga verksamhet såsom lärare vid navigationsskolan i Stockholm gör honom även enligt mitt förmenande förtjänt att i denna egenskap komma i åtnjutande av någon pension; och anser jag förty, att framställning i sådant syfte bör göras hos riksdagen. *Departements-
chefen.*

I fråga om pensionsbeloppet biträder jag statskontorets förslag, varemot jag i avseende å den tid, från vilken pensionen bör utgå, ansluter mig till kommerskollegii mening.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. extra läraren vid navigationsskolan i Stockholm, f. d. kommandörkaptenen av andra graden i flottan Johan Erik Wileke må från och med den 1 januari 1921 under sin återstående livstid åtnjuta, utöver till honom utgående pension och fyllnadspension från flottans pensionskassa å sammanlagt 2,720 kronor för år, pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 500 kronor årligen.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
J. H. Göransson.